

האגף למחקר כלכלי

26 אפריל 2015

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים אפריל - יוני 2015 ממצאים סופיים

על בסיס תשובותיהן של 161 חברות תעשייתיות שענו לסקר מאמצע מרץ 2015 ועד אמצע אפריל 2015

דיווחי התעשיינים לרבע הראשון של 2015:

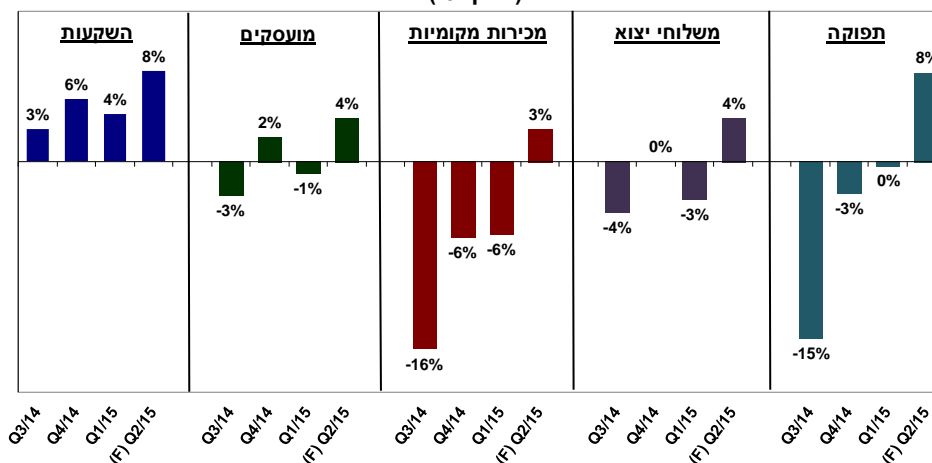
- קיפאון בתפוקה, לאחר מגמת נסיגה שאפיינה את התעשייה בשלוש שנים החולפות.
- נמשכה הנסיגה במכירות לשוק המקומי.
- חודשה הנסיגה במשלוחי היצוא.
- חודשו פיטורי העובדים מהתעשייה.
- נמשך הגידול בהשקעות התעשייה, תוך האטה בקצב.
- התרחבות בפעילות חברות התעשייה הרב-לאומיות בחו"ל.

תחזיות התעשיינים לרבע השני של 2015¹:

- צפי לעלייה חדה בתפוקת התעשייה.
- צפי לצמיחה מחודשת במכירות לשוק המקומי.
- צפי לצמיחה מחודשת במשלוחי היצוא.
- צפי לקליטת עובדים בתעשייה.
- צפי לגידול מואץ בהשקעות.
- צפי לצמיחה מהירה בתפוקתן של החברות התעשייה הרב-לאומיות בחו"ל.

תחזיות התעשיינים לרבע השני של 2015

(מאזן נטו)

מאזן נטו = אחוז המדווחים עלייה מינוס אחוז המדווחים ירידה, מותאם לעוצמת השינוי המדווחת

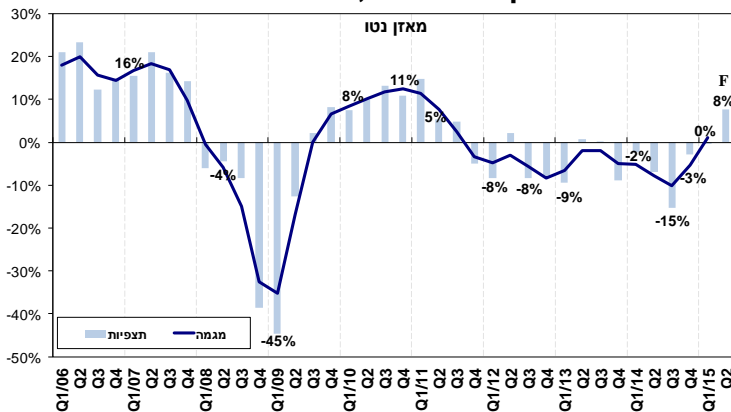
¹ החל משנת 2014 מבצע האגף למחקר כלכלי ניכוי מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. ניתוח זה מתייחס לתחזיות התעשיינים מנוכות במקדם ההטייה שנמצא לכל פרמטר. לפרטים נוספים ראה הסבר בנספח מתודולוגי.

האגף למחקר כלכלי

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים אפריל – יוני 2015

תפוקת התעשייה

תפוקת התעשייה, 2015 - 2006

ברבע הראשון של 2015 נרשם קיפאון בתפוקת התעשייה: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו² אפסי, לאחר נסיגה ברבע האחרון של שנת 2014 (מאזן נטו שלילי של כ-3%).

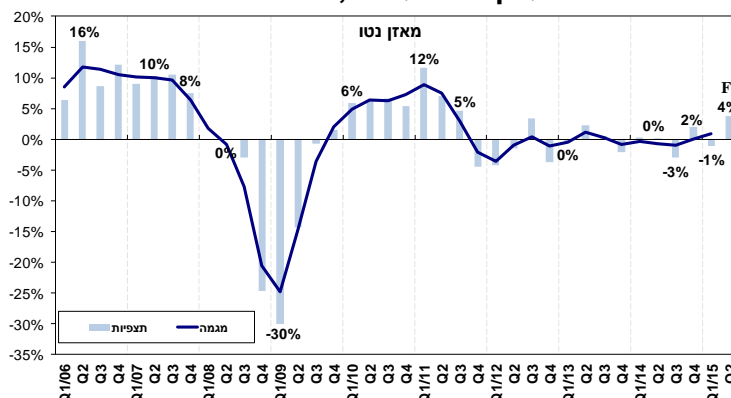
קיפאון זה משקף בלימה של הנסיגה שאפיינה את תפוקת התעשייה בשלוש שנים החולפות ואשר הגיעה לשיאה ברבע השלישי של 2014, במהלך מבצע "צוק איתן".

בלימת הנסיגה בתפוקת התעשייה, לווה בהאטה בעוצמת הירידה בניצולת הציוד בתעשייה: מאזן נטו שלילי של כ-1%, לאחר מאזן נטו שלילי של כ-4% בסקר הקודם.

התעשיינים אופטימיים לגבי הרבע השני של 2015: צופים עלייה חדה בתפוקתם - מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-8%. נדגיש, כי צפי לצמיחה כה חדה לא נרשמה מזה ארבע שנים, מאז הרבע השלישי של 2011. יחד עם זאת, ייתכן והצפי לצמיחה החדה מושפע בין היתר מעונתיות גבוהה, זאת עקב ייצור מוגבר לקראת חג הפסח, אשר חל באפריל 2015.

מועסקים בתעשייה

מועסקים בתעשייה, 2015 - 2006

ברבע הראשון של 2015 דיווחו התעשיינים על פיטורי עובדים בתעשייה: נרשם מאזן נטו שלילי של כ-1%, זאת לאחר דיווח על קליטת עובדים ברבע האחרון של שנת 2014 (מאזן נטו חיובי של כ-2%).

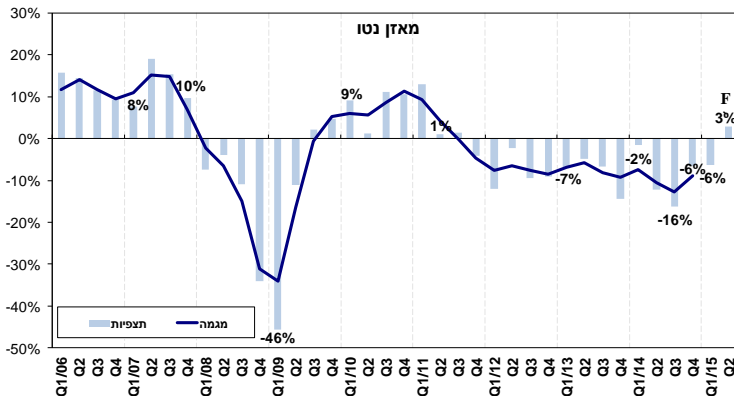
למרות פיטורי העובדים, נמשך הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה: אחוז התעשיינים המדווחים על קושי ברבע הראשון של 2015 נותר דומה לרבע האחרון אשתקד ועומד על 75%.

להערכת התעשיינים, ברבע השני של 2015 צפויה קליטת עובדים מחודשת בתעשייה: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-4%.

² מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.
³ מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2004-2013) בין תחזיות התעשיינים לדיווחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.

מכירות לשוק המקומי

מכירות לשוק המקומי, 2015 - 2006

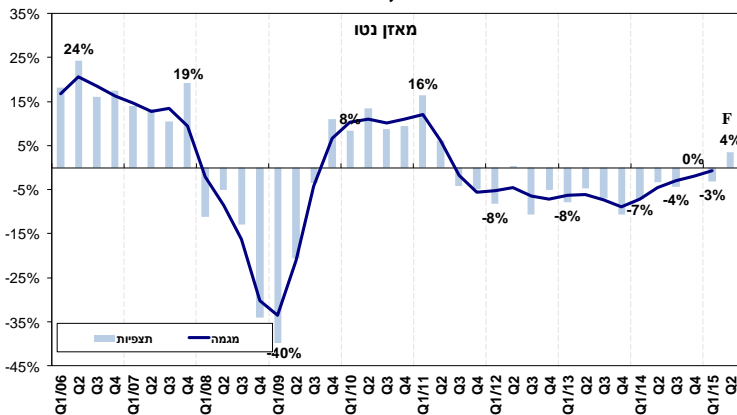
ברבע הראשון של 2015 חלה נסיגה נוספת במכירות לשוק המקומי, זאת בדומה לרבע האחרון אשתקד, כאשר נרשם מאזן נטו שלילי של 6%.

הנסיגה במכירות בתחילת השנה מהווה המשך למגמה שנמשכת זה למעלה משלוש שנים, של נסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי (מאזן נטו שלילי ממוצע של כ- 9% לרבעון).

לרבע השני של השנה צופים התעשיינים צמיחה מחודשת במכירות לשוק המקומי: מאזן נטו חזוי³ חיובי של 3%, המשקף אופטימיות באשר להתפתחות המכירות המקומיות. להערכתנו, חלק ניכר מהאופטימיות נובע מגורמי עונתיות לקראת חג הפסח.

משלוחי יצוא

משלוחי יצוא, 2015 - 2006

ברבע הראשון של 2015 חודשה הנסיגה במשלוחי היצוא: מאזן נטו שלילי של כ- 3%, זאת לאחר קיפאון ברבע האחרון של 2014, ומאזן נטו שלילי ממוצע של כ- 6% בשלוש שנים החולפות⁴.

הנסיגה ביצוא חלה על רקע שחיקה מחודשת ברווחיות היצוא, עליה דיווחו היצואנים בסקר: מאזן נטו שלילי של 9% ברווחיות היצוא, לאחר מאזן נטו חיובי של 14% ברבע האחרון אשתקד, שהיה חריג לאחר למעלה מ- 12 שנים של שחיקה ברווחיות.

ירידה זו ברווחיות היצוא חלה על רקע התיסוף בשערו של השקל ביחס לסל המטבעות: תיסוף של כ- 3% במהלך הרבע הראשון של 2015.

במקביל, נרשמה ירידה במחירי היצוא במונחי מט"ח: מאזן נטו שלילי של כ- 11%, לעומת מאזן נטו חיובי זעום של כ- 1% בסוף 2014. ירידת מחירים חדה זו, נגזרה ככל הנראה משילוב של דולר חזק מול היורו, לצד ירידת מחירי הדלקים והסחורות ברחבי העולם, זאת בנוסף לקשיי היצואנים בתחרות הגלובלית הקשה, אשר מאלצת אותם בהתמדה להוריד מחירים במונחי מט"ח.

יחד עם זאת, למרות הירידה ברווחיות, צופים היצואנים **לרבע השני של 2015 צמיחה מחודשת במשלוחי היצוא:** מאזן נטו חזוי³ חיובי של 4%.

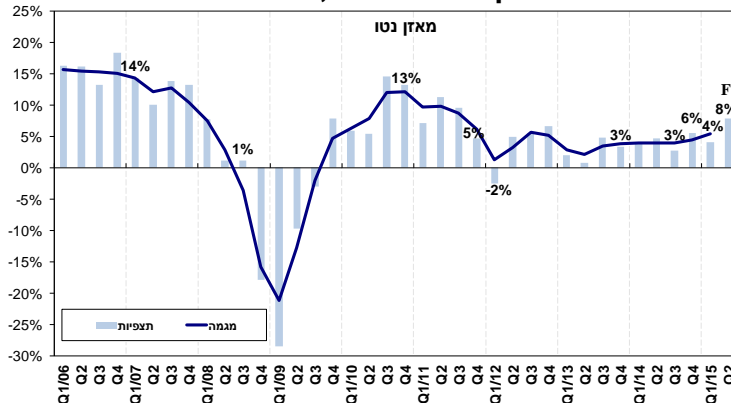
ירידה נוספת צפויה במחירי היצוא במונחי מט"ח.

בראש רשימת הגורמים הבולמים את צמיחת היצוא דירגו היצואנים את קשיי החדירה והשיווק לשווקים חדשים. לאחר מכן, דירגו היצואנים כגורמים מגבילים את הביקושים העולמיים, המחירים הבינלאומיים ועלויות ייצור מקומיות.

⁴ למעט הרבע האחרון של 2012, בו נרשם מאזן נטו חיובי מתון.

השקעות בתעשייה

השקעות בתעשייה, 2015 - 2006

ברבע הראשון של 2015 נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים, תוך האטה בקצב: מאזן נטו חיובי של 4%, לאחר 6% ברבע האחרון אשתקד.

עם זאת, דיווחו התעשיינים על יציבות בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו אפסי בתקופה הנסקרת, לאחר מגמת עלייה בהוצאות, שנמשכה מעל ל-5 שנים.

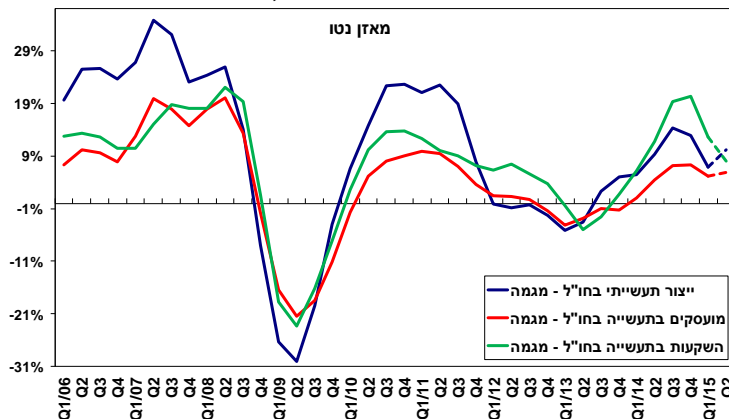
לרבע השני של 2015 צופים התעשיינים האצה בקצב גידול ההשקעות: מאזן נטו חזוי³ חיובי של 8%.

זאת לצד, צפי לעלייה בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו חיובי של 8%.

מנגד, ברבע הראשון של 2015 המשיכו התעשיינים לדווח על קשיי אשראי: 41% מהתעשיינים שנזקקו לאשראי חדש, נתקלו בקושי בקבלתו, לעומת 38% שדיווחו על קושי בסקר הקודם. כמו כן, 33% מהתעשיינים דיווחו על קושי בשמירה על מסגרת האשראי הקיימת, בהשוואה ל-35% ברבע האחרון אשתקד. נציין כי מתחילת 2014, קיימת מגמת ירידה בשיעור התעשיינים המדווחים על הקושי בשמירה על מסגרת אשראי קיימת.

הפעילות הרב לאומית

הפעילות הרב לאומית בחו"ל, 2015 - 2006

ברבע הראשון של 2015 חלה עלייה בפעילות המפעלים בחו"ל: מאזן נטו חיובי של כ-8% נרשם בתפוקת המפעלים, לאחר מאזן נטו אפסי ברבע האחרון אשתקד. במקביל, האצה נרשמה בקצב גידול גורמי הייצור: האצה בקצב גידול ההשקעות (מאזן נטו חיובי של כ-12%, לאחר כ-4% בסקר הקודם), לצד האצה בקצב קליטת העובדים בחו"ל (מאזן נטו חיובי של כ-7%, לעומת 1.5% ברבע האחרון של 2014).

לרבע השני של 2015 צופות חברות התעשייה הרב-לאומיות האצה נוספת בקצב גידול תפוקתן בחו"ל: מאזן נטו חיובי חזוי³ של כ-23% בתפוקתן בחו"ל. במקביל, צפויה עלייה נוספת במצבת העובדים (מאזן נטו חיובי חזוי³ של כ-8%), לצד האטה חדה בקצב ההשקעות (מאזן נטו חיובי חזוי³ של כ-3%).

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות אגף המחקר הכלכלי:
דפנה אבירם-ניצן, מנהלת האגף למחקר כלכלי

טל סטרוון, כלכלנית האגף
טלפון: 03-519880

נספח מתודולוגי – מקדם הטייה

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי מקדם הטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם הטייה - הפער הממוצע בעשור החולף⁵ שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשיינים⁶ למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

מקדמי הטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

פרמטר	תפוקה	יצוא	שוק מקומי	מועסקים	השקעות
סה"כ תעשייה	4.0	4.0	2.1	-1.6	0.5

⁵ מהרבע הראשון של 2004 ועד לרבע האחרון של 2013.

⁶ אחוז התעשיינים המדווחים על גידול, פחות אחוז המדווחים על נסיגה, משוקלל לפי עוצמת השינוי המדווחת.